

บรรณานุกรม

หนังสือ

- คณะกรรมการพัฒนา เศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, สำนักงาน. แผนพัฒนา เศรษฐกิจและสังคม
แห่งชาติ ฉบับที่ ๕ พ.ศ. ๒๕๒๕-๒๕๒๙. กรุงเทพมหานคร: ยูไนเต็ดโปรโมชัน,
๒๕๒๕.
- ชวรัตน์ เชิดชัย. การสื่อข่าว. กรุงเทพมหานคร: แผนกอิสระวารสารศาสตร์และสื่อสารมวลชน
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, ๒๕๒๑.
- ชัยนนท์ นันทพันธ์. "บนเส้นทางระหว่างเสรีภาพและความรับผิดชอบของหนังสือพิมพ์."
ในวารสารศาสตร์ ๒๕ ปี, หน้า ๑๐๑-๑๑๐. คณาจารย์คณะวารสารศาสตร์ มหา-
วิทยาลัยธรรมศาสตร์ บรรณาธิการ, กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัย
ธรรมศาสตร์, ๒๕๒๒.
- บุญเทียม เขมาภิรัตน์. เอกสารในการสัมมนาผลกระทบกฎหมายการทำแท้ง. กรุงเทพมหานคร:
ยูนิตีพับลิเคชัน, ๒๕๒๔.
- บำรุง สุขพรรณ. หนังสือพิมพ์ไทย. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์,
๒๕๒๒.
- ปรีชา ช่างขวัญยืน. การใช้เหตุผล. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย,
๒๕๒๒.
- ประชัน วัลลิโก. หลักการเขียนข่าว. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์,
๒๕๑๙.
- พรภิรมย์ เอี่ยมธรรม. บทบาททางการเมืองของหนังสือพิมพ์ไทย (๒๔๗๕-๒๕๔๔). กรุงเทพ:
ไทยวัฒนาพานิช, ๒๕๒๐.
- มาลี บุญศิริพันธ์. ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับการทำหนังสือพิมพ์. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์
เรือนอักษร, ๒๕๒๕.

วิชญ์ สุวรรณเพิ่ม. การสื่อสารเพื่อการโน้มน้าวใจ. กรุงเทพมหานคร: คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง, ๒๕๒๓.

สุพร เกิดสว่าง. ข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการทำแท้งในประเทศไทย. กรุงเทพมหานคร: อีระการพิมพ์, ๒๕๒๓.

สุวัฒน์ จันทรจำนง. การทำแท้งปัญหาทางการแพทย์และสังคม. กรุงเทพมหานคร: รุ่งเรืองสาสน์การพิมพ์, ๒๕๒๒.

เสาวลักษณ์ เปี่ยมปิติ. คู่มือการออกแบบสอบถามและการเตรียมข้อมูลสำหรับใช้โปรแกรมสำเร็จรูปในการทำตารางสถิติ. กรุงเทพมหานคร: กรุงเทพมหานครการพิมพ์, ๒๕๒๒.

บทความ

กรรณิการ์ อัครดรเดชา. "อารมณ์กลัวที่นำมาใช้ในการจูงใจ." นิเทศสาร ๔ (พฤศจิกายน ๒๕๒๒): ๗๔-๗๗.

จระไน แกลโกศล. "หนังสือพิมพ์ในระบบความรับผิดชอบทางสังคม." นิเทศสาร ๗ (มีนาคม ๒๕๒๒): ๓๑-๓๔.

บรรณาธิการ. "ส.ว.ไม่รับก.ม.ทำแท้งเสรี." ไทยรัฐ (๒๐ ธันวาคม ๒๕๒๔): ๓.

บำรุงสุข สีอำไพ. "บทบาทของหนังสือพิมพ์กับการพัฒนาประเทศ." นิเทศสาร ๖ (สิงหาคม ๒๕๒๐): ๘ - ๑๑.

บุญเลิศ ตุกติลก. "สื่อมวลชนพลังแฝงในการพัฒนาทางการเมืองที่ถูกลืม." วารสารธรรมศาสตร์ ๔ (ตุลาคม - ธันวาคม ๒๕๒๑): ๓๐-๕๔.

_____ . "การสื่อสาร: ข้อจำกัดในการพัฒนาประเทศ." วารสารศาสตร์ ๒ (มีนาคม ๒๕๒๔): ๑-๑๑.

ปรีชา พาที. "แท้ง." ไทยรัฐ (๒๖ ธันวาคม ๒๕๒๔): ๗.

พรทิพย์ วรกิจโกคาทร. "การวิจัยสื่อสารมวลชน." วารสารสื่อสารมวลชน ๑ (มิถุนายน-ตุลาคม ๒๕๒๔): ๔๗-๕๔.

พิระ จิระโสภณ. "หนังสือพิมพ์ที่ดีเป็นอย่างไร." นิเทศสาร ๗ (มกราคม ๒๕๒๒): ๔-๕.

แพทย์ภูธร. "ทำแท้ง เสรีไม่เสรี." มติชนรายวัน (๒๔ ธันวาคม ๒๕๒๔): ๕.

ไม่ปรากฏนามผู้เรียบเรียง. "ทำแท้ง." หญิงยุคใหม่ (๒๔-๓๐ มิถุนายน ๒๕๒๖): ๖.

วรนุช เลิศจรรยาภักษ์. "การวิเคราะห์เปรียบเทียบเนื้อหาของข่าวของสถานีวิทยุสามสถานีในประเทศไทย." วารสารศาสตร์ ๒ (มีนาคม ๒๕๒๒): ๑๕-๓๖.

วินิตา ไกรฤกษ์. "การวิเคราะห์เนื้อหา." นิเทศสาร ๑ (สิงหาคม ๒๕๑๙): ๗๖-๘๓.

ยุทธวัฒน์ ภัทรานุภัทร. "หนังสือพิมพ์กับการก่อสร้างมติ." นิเทศสาร ๒ (พฤศจิกายน ๒๕๒๑): ๕-๑๒.

อนิรุทธิ์ อยู่ประเสริฐ. "ปัญหาที่เกิดขึ้นเนื่องจากไม่มีกฎหมายการทำแท้ง." สยามรัฐ (๑๕ ตุลาคม ๒๕๒๔): ๗.

เอกสารอื่น ๆ

เกษม ศิริสัมพันธ์. "การวิเคราะห์เนื้อหาของหนังสือพิมพ์รายวันในกรุงเทพมหานคร ๑๔ ฉบับ." กรุงเทพมหานคร: สภาวิจัยแห่งชาติ, ๒๕๐๗ (อัครสำเนา)

ขวัญเรือน กิติวัฒน์. "เอกสารประกอบการบรรยายวิชาสังคมวิทยาสื่อสารมวลชน." คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๒๕ (อัครสำเนา)

จระไน แกลโกศล. "การวิเคราะห์เนื้อหาทางหนังสือพิมพ์รายวันของไทย." วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๑๑.

สุดา ภิรมย์แก้ว. "ทัศนคติของคนในกรุงเทพมหานครที่มีต่อการทำแท้ง." วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, ๒๕๒๔.

รจิตลักษณ์ แสงอุไร. "ความรับผิดชอบของหนังสือพิมพ์ในด้านที่ต้องยกระดับตัวเอง" คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๒๕. (อัครสำเนา)

สัมภาษณ์

เกษม อัครณัติ. รองบรรณาธิการหนังสือพิมพ์สยามรัฐ, สัมภาษณ์, ๒๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๒๖.

อรรณพ ปิรันธน์โอวาท. สัมภาษณ์, ๒๔ ธันวาคม ๒๕๑๙.

BIBLIOGRAPHY

Books

- Ansley, Coale J. The Population Dilemma. 2d ed. U.S.A.: The American Assembly Columbia University, 1969.
- Budd, Richard W. ; Throp, Robert K., and Donohew, Lewis. Content Analysis of Communication. New York: The Macmillan Company, 1967.
- Chafee, Steven H. Political Communication. Beverly Hill: Sage, 1975.
- Cohen, Bernard C. The Press and Foreign Policy. Princeton: Princeton University Press, 1963.
- Daugherty, William E. and Jonawits, Morris. A Psychological Welfare Casebook. Baltimore: John Hopkins Press, 1958.
- David H.P. Abortion Research: International Experience. Lexington Books, 1974.
- De Fleur, Melvin L. Theories of Mass Communication. New York: David McKay Company, 1970.
- Donahew, G.A.; Tichenor, P.A., and Olien, C.N. "Gatekeeper: Mass Media System and Information Control." In Communication Research pp. 41-69 Edited by Kline, F.G.; Tichenor, P.A., California: Sage, 1972.
- Gerade, J. Edward. The Social Responsibility of Press. Honolulu: East-West Center Edition, 1966.
- Holsti, Ole R. "Content Analysis." In The Handbook of Social Psychology pp. 601-606 Edited by Lindzer, Gardner and Aronson, Elliot,

Addison Westley Publishing Company, 1968.

Hovland, C.I.; Janis, I.L. and Kelley, H.H. Communication and Persuasion. Conn.: Yale University Press, 1953.

Pangilinan, Estelita C. Journalism Handbook. Philippine: Philippine Copyright, 1975.

Pollock, John Crothers and Guidette, Christopher L. "Mass Media, Crisis, and Political Change: A Cross - National Approach." In Communi- cation Yearbook 4 pp. 57-60 Edited by Nimmo, Dan, International Communication Association, 1980.

Rivers, William L. and Schramm, Wilbur. Responsibility in Mass Communication. Harper & Row Publisher, 1957.

Rogers, E.M. Communication Strategies for Family Planning. New York: The Free Press, 1973.

_____, and Shoemaker, F.E. Communication of Innovation: A Cross - Cultural Approach. New York: The Free Press, 1973.

Schramm, Wilbur. Communications and Political Development. Princeton: Princeton University Press, 1963.

_____, Mass Communication. Chicago: University of Illinois Press, 1972.

_____, Mass Media and National Development. California: Standford University Press, 1964.

Articles

Ball Rokeach, S.J. and De Fluer, Melvin. "A Dependency Model of Mass Media Effect." Communication Research 14 (January 1976):

..Pollock, John Crothers et al. "Media Agendas and Human Rights: The Supreme Court Decision on Abortion." Journalism Quarterly (Autumn 1978): 554-559.

Other Material

Sirisumpundh, Kaaem. " An Analysis of Newspaper Reporting and Editorials of The Bunduang Conference: April 1955." Master's Thesis, University of Wisconsin, 1959.

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก : ก
การวิเคราะห์เนื้อหา

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

การวิเคราะห์เนื้อหาเป็นวิธีการวิจัยทางสังคมศาสตร์แบบหนึ่ง ซึ่งใช้อยู่ในวงจำกัดไม่เป็นที่แพร่หลายทั่วไป. ฉะนั้นจึงเป็นการสมควรที่จะได้อธิบายความหมาย วัตถุประสงค์ และคุณประโยชน์ตลอดจนวิธีการวิจัย (Research Method)

การวิเคราะห์เนื้อหาเป็นการวิจัยสื่อสารมวลชนชนิดหนึ่ง วิธีการนี้มุ่งศึกษาเฉพาะตัวเนื้อหาของสื่อมวลชน. จะเป็นหนังสือพิมพ์ นิตยสาร รายการวิทยุหรือโทรทัศน์ก็ได้ เพื่อศึกษาหรือวิเคราะห์ข้อมูล เพื่อแสดงถึงแนวโน้มของเนื้อหานั้น การสื่อสารมวลชนมีองค์ประกอบที่สำคัญอยู่สามประการ องค์ประกอบแรกได้แก่ผู้ส่งสาร ได้แก่ผู้จัดทำหนังสือพิมพ์ วิทยุ โทรทัศน์หรือภาพยนตร์ องค์ประกอบที่สองก็คือ เนื้อหาของสื่อมวลชน ได้แก่ข้อความที่ปรากฏในหน้าหนังสือพิมพ์ นิตยสาร หรือข้อความที่ออกอากาศในรายการวิทยุหรือโทรทัศน์ เป็นต้น ส่วนองค์ประกอบประการสุดท้ายนั้นคือ ผู้รับสาร ซึ่งได้แก่มวลชนซึ่งเป็นผู้รับข้อความ (Audience) จากเนื้อหาของการสื่อสารมวลชนนั้นอีกทอดหนึ่งในระหว่างองค์ประกอบของการสื่อสารมวลชนทั้งสามประการนี้ จะเห็นได้ว่าเนื้อหา (Content) มีความสำคัญอยู่มิใช่น้อย เพราะเป็นเรื่องราว ข้อเท็จจริง (ข่าว) หรือความคิดเห็น (บทความหรือบทวิจารณ์) ซึ่งสื่อมวลชนป้อนให้แก่มวลชนผู้รับสาร^๑

คำนิยามของการวิเคราะห์เนื้อหา (Definition of Content Analysis) จะมีลักษณะแตกต่างกันไปตามการพัฒนาเทคนิควิธีการดำเนินการ หรือการใช้ประโยชน์ในการดำเนินการแต่ละครั้ง^๒ จากการดูคำจำกัดความของ เจมส์, เบอร์เรลสัน, คาร์ตไวท์, บาคาสและสโตน (James, Berelson, Cartwright, Barcus, and Stone) เราสรุปลักษณะสำคัญของการวิเคราะห์เนื้อหาว่าประกอบด้วยลักษณะของความเป็นอัตนัย (Objectivity) ความ

^๑ เกษม ศิริสัมพันธ์, "การวิเคราะห์เนื้อหาของหนังสือพิมพ์รายวันในกรุงเทพมหานคร ๑๔ ฉบับ", หน้า ๓.

^๒ Ole. R. Holsti, "Content Analysis," in The Handbook of Social Psychology, 2d ed., ed. Gardner Lingzer and Elliot Aronson (Addison Westly Publishing Company, 1968), pp. 2.

เป็นระบบ (System) และเกี่ยวข้องกับทฤษฎี (Generality)^๑

การวิเคราะห์เนื้อหาจึงจุดประสงค์และคุณประโยชน์จำแนกได้ดังต่อไปนี้

๑. ใช้ศึกษาเจตนารมณ์ที่อยู่เบื้องหลังข้อเขียนนั้น ๆ ตลอดจนศึกษาบุคลิกของผู้เขียน เอกสารต่าง ๆ ทั้งนี้เพราะเอกสารต่าง ๆ เปรียบเสมือนตัวแทนของผู้เขียน ซึ่งอาจจะทำให้ผู้อ่านทราบว่าคุณเขียนมีจุดมุ่งหมาย มีค่านิยม และทัศนคติอย่างไร ผู้ที่นิยมวิธีการวิเคราะห์เนื้อหา มักจะกล่าวว่า การศึกษานุคคลจากเนื้อหาเอกสารของเขาง่ายกว่าการศึกษาจากตัวบุคคลนั้นเอง เสียอีก เพราะ เอกสาร เป็นของตายตัวไม่เปลี่ยนแปลงง่ายเหมือนบุคคล^๒

๒. เพื่อทราบแนวโน้มและระดับของการสื่อสารมวลชน ดังได้กล่าวมาแล้วว่า เนื้อหา เป็นองค์ประกอบที่สำคัญของการสื่อสารมวลชน การวิเคราะห์เนื้อหาจึงอาจแสดงผลเป็นทำนอง เปรียบเทียบให้เห็นถึงแนวโน้มและระดับการปฏิบัติหน้าที่ของการสื่อสารมวลชน ผลการวิเคราะห์ เนื้อหาย่อมชี้ให้เห็นถึงคุณภาพและปริมาณของเนื้อหาที่ถ่ายทอดไปสู่ประชาชน ซึ่งเป็นผู้อ่าน ผู้ฟัง หรือผู้ชมสื่อสารมวลชนนั้น ๆ ทุกวันนี้สื่อสารมวลชน เป็นของจำเป็นสำหรับชีวิตประจำวันของคนใน สังคม การที่ตรวจสอบให้ได้ข้อมูลที่แน่นอนเกี่ยวกับเนื้อหาของสื่อสารมวลชนย่อมมีคุณประโยชน์แก่ ทั้งผู้ปฏิบัติงานเกี่ยวกับการสื่อสารมวลชน นักการศึกษา ประชาชน ผู้ใช้สื่อสารมวลชน ตลอดจนเจ้าหน้าที่ทางราชการที่เกี่ยวข้องกับสื่อสารมวลชนทุกฝ่าย^๓

การวิจัยครั้งนี้ คือการวิจัยบทบาทของหนังสือพิมพ์ที่มีต่อการพัฒนาแนวความคิดใหม่: ศึกษา เฉพาะกรณีการทำให้การทำแท้งถูกต้องตามกฎหมาย นับว่าเป็นการวิจัยที่มีวัตถุประสงค์เพื่อทราบ ปริมาณและแนวโน้มของการนำ เสนอเนื้อหา เกี่ยวกับการทำแท้งที่ เสนอทางหนังสือพิมพ์ทั้งสองประ เภท รวมทั้งการวิจัยในด้านระดับการปฏิบัติหน้าที่ของสื่อสารมวลชนตามทัศนะของวุฒิสมาชิกด้วยเช่นกัน

๓. เพื่อ เปรียบเทียบแนวโน้มและระดับของ เนื้อหาของการสื่อสารมวลชนระหว่างประ เเทศ ทุกวันนี้เนื้อหาของสื่อสารมวลชนมิได้จำกัดอยู่แต่เพียงวง เขตของประเทศใดประเทศหนึ่ง เรื่องราวหรือเหตุการณ์ซึ่งเกิดขึ้นที่มุมโลกด้านหนึ่งก็สามารถถ่ายทอดไปให้ประชาชนอีกมุมโลกหนึ่ง ทราบได้อย่างรวดเร็ว มีคำกล่าวว่า โลกจะมีสันติภาพอย่างแท้จริงได้ก็ต่อเมื่อชุมชนโลก

^๑อรรถพรณ ปิลาณณ์โอวาท. "การวิเคราะห์เนื้อหา," เอกสารประกอบการสอนวิชา การวิเคราะห์เนื้อหา คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, กันยายน ๒๕๒๕.

^๒ริณีดา ไกรฤกษ์. "การวิเคราะห์เนื้อหา," หน้า ๗๖.

^๓เกษม ศิริสัมพันธ์. "การวิเคราะห์เนื้อหา.....," หน้า ๓.

(World Community) แต่ชุมชนโลกจะมีขึ้นได้นั้นต้องอาศัยการสื่อสารโลก (World Communication) เสียก่อน ฉะนั้นการถ่ายทอดเรื่องราวและเหตุการณ์ต่าง ๆ เพื่อก่อให้เกิดความเข้าใจซึ่งกันและกันในระหว่างประเทศชาติต่าง ๆ จึงเป็นจุดมุ่งหมายสำคัญในการผดุงรักษาสันติภาพของโลกไว้ การสื่อสารมวลชนจึงมีบทบาทสำคัญในการสัมพันธ์ระหว่างประเทศ การตรวจสอบวิเคราะห์เนื้อหาของข่าวสารมวลชนโดยนำข้อมูลเกี่ยวกับเนื้อหาของข่าวสารมวลชนแต่ละประเทศมาเปรียบเทียบ จึงอาจจะอนุมานให้เห็นถึงระดับของการแลกเปลี่ยนข่าวสารและความคิดเห็นเพื่อก่อให้เกิดความเข้าใจอันดีของประเทศชาติต่าง ๆ ได้เป็นอย่างดี^๑

๔. เพื่อทราบระดับความต้องการของประชาชนผู้ใช้สื่อมวลชน เนื้อหาของข่าวสารมวลชนนั้นดำเนินไปตามกฎของการเสนอและสนอง เมื่อประชาชนมีความต้องการเนื้อหาของสื่อมวลชนประเภทใด ผู้ดำเนินการจัดทำข่าวสารมวลชนย่อมต้องสนองความต้องการของประชาชน จริงอยู่การสื่อสารมวลชนมีภาระหน้าที่อื่นจะต้องยกระดับบรรณนิยมและความต้องการของประชาชนให้สูงขึ้น แต่กฎแห่งการเสนอและสนองก็ยังเป็นความจริงซึ่งหลีกเลี่ยงไม่ได้ ฉะนั้นเราอาจอนุมานระดับบรรณนิยมและความต้องการของประชาชนได้จากการศึกษาวิเคราะห์เนื้อหาจากสื่อมวลชน

๕. เพื่อทราบ "แบบแผนวัฒนธรรม" (Cultural Pattern) ของสังคมปัจจุบัน วัฒนธรรมคือกรอบหรือแนวแห่งพฤติกรรมของมนุษย์ในสังคม แต่เดิมมานั้นไม่ว่าจะเป็นสังคมตะวันตกหรือสังคมตะวันออกก็ตาม แนวนิยมทางวัฒนธรรมเกิดขึ้นจากความประพฤติกองกลุ่มชนชั้นสูง ซึ่งได้รับการยกย่องให้เป็นผู้นำของสังคม แต่ในโลกปัจจุบันเนื่องจากความเจริญในทางเศรษฐกิจการแพร่ขยายการศึกษาออกไปยังคนทุกชั้นทุกกลุ่ม ความเจริญในวิธีการสื่อสารติดต่อ และความเชื่อในสิทธิการเมืองระบบประชาธิปไตย ทำให้สามัญชนคนเดินถนน (Common Man) มีบทบาทสำคัญในสังคม แนวกรอบแห่งพฤติกรรมในสังคม มนุษย์จึงมีความสำคัญอยู่ที่ความประพฤติกองสามัญชนคนธรรมดาดีเอง สื่อสารมวลชนซึ่งเป็นสื่อที่ติดต่อเข้าถึงมวลชนจึงเป็นตัวจักรสำคัญในการกำหนดแนวโน้มทางวัฒนธรรมของมวลชน ฉะนั้นการศึกษาตรวจสอบเนื้อหาของข่าวสารมวลชนจึงเป็นทางหนึ่งซึ่งนักสังคมศาสตร์สามารถกำหนดเรียนรู้ "แบบแผนวัฒนธรรม" ของสังคมได้

^๑Kasem Sirisumpundh, "An Analysis of Newspaper Reporting and Editorials of Bunduang Conference: April 1955" (Master's Thesis, University of Wisconsin, Madison, Wisconsin, 1959), p. 3.

๖. เพื่อทราบแนวความคิดเห็นของสื่อสารมวลชนในฐานะ เป็นแหล่งกลางในการแสดงความคิดเห็น สื่อสารมวลชนนอกจากมีหน้าที่ในการเสนอข้อเท็จจริง (ข่าว) เกี่ยวกับเหตุการณ์ และเรื่องราวที่เกิดขึ้นให้ประชาชนทราบ ยังมีหน้าที่ในการเสนอความคิดเห็น สื่อสารมวลชน (หนังสือพิมพ์ วิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์) เป็นแหล่งกลางในการแสดงความคิดเห็นในปัญหาอันเกี่ยวข้องกับผลประโยชน์ที่เป็นส่วนรวมของสังคม เสียงของสื่อสารมวลชนไม่ใช่เสียงสวรรค์ แต่เป็นเสียงที่ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องพึงสำเนียงระมัดระวังอยู่เสมอ ฉะนั้นการวิเคราะห์เนื้อหาความคิดเห็นที่แสดงออกทางสื่อสารมวลชนจึง เป็นสิ่งจำเป็นในสังคมประชาธิปไตย

๗. เพื่อตรวจสอบการโฆษณาชวนเชื่อ (Propoganda) เพื่อผลทางการเมืองและการทหารในสงครามจิตวิทยา วิธีการวิเคราะห์เนื้อหาที่ได้อุกริเริ่มครั้งแรกโดย Office of War Information (OWI) ในระหว่างสงครามโลกครั้งที่สอง OWI เป็นหน่วยราชการทางทหารของฝ่ายพันธมิตร มีหน้าที่ดำเนินสงครามจิตวิทยาและตรวจสอบการโฆษณาชวนเชื่อของฝ่ายศัตรู การวิเคราะห์เนื้อหาที่มีใช้ในระหว่างสงครามโลกครั้งที่สองมีผลแน่นอน ฝ่ายพันธมิตรสามารถอนุมานกำลังขวัญของประชาชนและทหารของฝ่ายศัตรู ตลอดจนล่วงรู้วิธีการโฆษณาชวนเชื่อของฝ่ายตรงข้ามอย่างแม่นยำแน่นอน^๑ เมื่อเสร็จสิ้นสงครามโลกแล้วจึงมีนักวิจัยทางสังคมศาสตร์นำเอาวิธีการวิเคราะห์เนื้อหามาใช้ให้เป็นประโยชน์ในทางการบริหารของรัฐบาลและยังใช้ในวงการธุรกิจด้วยเช่นกัน

การวิเคราะห์เนื้อหาวิธีการรวบรวมข้อมูล เพื่อเป็นการเปรียบเทียบและวิเคราะห์ที่สำคัญ ๆ ดังต่อไปนี้

๑. การวิเคราะห์เนื้อหามุ่งถึงการเปรียบเทียบข้อมูลเป็นสำคัญ การเปรียบเทียบอาจกระทำด้วยระยะเวลา กล่าวคือเปรียบเทียบข้อมูลจากเนื้อหาของหน่วยหนึ่งหน่วยใดของสื่อสารมวลชน โดยอาศัยระยะเวลาเป็นเครื่องเปรียบเทียบ เช่น มีนักสังคมศาสตร์ชาวอเมริกันผู้หนึ่งเปรียบเทียบเนื้อหาของคอลัมน์แนะนำวิธีการเลี้ยงดูเด็กของนิตยสารสตรีชื่อ Ladies' Home Journal และ นิตยสาร Good Housekeeping ในช่วงระยะเวลา ๓๐ ปีเพื่อตรวจสอบการเปลี่ยน

^๑William E. Daugherty and Morris Jonawits (eds.), A Psychological Welfare Casebook, (Baltimore: John Hopkins Press, 1958), p. 727-773.

แปลงในความนิยมของวิธีเลี้ยงดูและอบรมเด็กของชาวอเมริกัน^๑ อีกตัวอย่างหนึ่งยากอบสัน และลาสเวล (Yakobson and Lasswell) ได้เปรียบเทียบเนื้อหาคำขวัญโฆษณาชวนเชื่อของโซเวียตรัสเซียในวันกรรมกรในช่วงระยะเวลาอันยาวนาน (๑๙๑๘-๑๙๔๓) เพื่อดูแนวโน้มของความเปลี่ยนแปลงในการโฆษณาชวนเชื่อของฝ่ายคอมมิวนิสต์^๒

การเปรียบเทียบและวิเคราะห์เนื้อหาอาจกระทำโดยเปรียบเทียบข้อมูลของสื่อสารมวลชนจำนวนหนึ่ง เพื่อหัยิ่งดูระดับและทำที่ของสื่อสารมวลชนเหล่านั้นต่อเหตุการณ์หรือเรื่องราวอย่างใดอย่างหนึ่ง เช่น ตรวจสอบเปรียบเทียบเนื้อหาของข่าวและบทบรรณาธิการหนังสือพิมพ์ ๖ ฉบับในประเทศต่าง ๆ กัน (คือ New York Times, Chicago Tribune, London Times, Manchester Guardian Times of India and Times of Indonesia) ในเดือนเมษายน ค.ศ. ๑๙๕๕ การเปรียบเทียบเช่นนี้มุ่งตรวจสอบความเที่ยงตรงหรืออคติในการเสนอข่าวและการเสนอความคิดเห็นของหนังสือพิมพ์เหล่านี้ในกรณีการประชุมที่เมืองบันดุง^๓

๒. การวิเคราะห์เนื้อหาจะเกิดความหมายได้ด้วยการจำแนกประเภท (Categorization) ของเนื้อหาหรือข้อความที่ต้องการตรวจสอบจำแนกประเภทเนื้อหานั้นต้องกระทำให้เหมาะสมตรงตามความประสงค์ของการวิจัย ผู้ดำเนินการวิจัยย่อมต้องทราบวัตถุประสงค์ของการวิเคราะห์เนื้อหาว่าต้องการข้อมูลชนิดใด เรื่องใด เพื่อทราบแนวโน้มทางใด ฉะนั้นการจำแนกประเภทเนื้อหาจึงต้องทำให้เหมาะสมกับเรื่องราวที่วิจัยนั้น การจำแนกประเภทเนื้อหาอีกเพื่อใช้เป็นฐาน (Criteria) ในการตรวจวัดและรวบรวมข้อมูลจากเนื้อหา^๔

^๑R.H. Ojemann et al. "A Functional Analysis of Child Development Material in Current Newspaper and Magazines" Child Development Vol. 19 (1948): 76-92.

^๒S. Yakobson and H.D. Lasswell, "Trend: May Day Slogans in Soviet Russia 1918-1943," in Language of Politics, eds. H.D. Lasswell and N. Leites (New York: Stewart, 1948) p. 223-297.

^๓Kasem Sirisumpundh, "An Analysis of Newspapers.....," p. 4.

^๔ดูคำแนะนำการจำแนกประเภทเนื้อหาใน Bernard Berelson, Content Analysis in Communication Research, p. 75-84.

๓. หน่วยของการวัด (Unit of Enumeration) การวิเคราะห์เนื้อหาเป็นวิธีการวิจัยเพื่อต้องการทราบแนวโน้มด้วยการเปรียบเทียบทางปริมาณ (Quantitative Comparison) ฉะนั้นจึงจำเป็นต้องมีหน่วยของการวัดเนื้อหาเพื่อเปรียบเทียบปริมาณของเนื้อหาที่ต้องการ หน่วยของการวัดเนื้อหานั้นมิใช่กำหนดแน่นอนเป็นสากลทั่วไป ผู้ดำเนินการวิจัยต้องกำหนดขึ้นตามความเหมาะสมของวัตถุประสงค์การวิจัย เช่นเดียวกันในบางภาษา เช่น ภาษาอังกฤษรูปประโยคเป็นที่แน่นอน จำนวนประโยคอาจถือเป็นหน่วยของการวัดได้ มีข้อสังเกตอยู่ประการหนึ่ง หน่วยของการวัดเนื้อหายังกำหนดให้แคบลงเท่าใดความแน่นอนในการเปรียบเทียบเพื่อทราบแนวโน้มย่อมจะแม่นยำขึ้นเพียงนั้น ในการวิเคราะห์เนื้อหา บางกรณีที่ต้องการความแน่นอนในความหมายของเนื้อหา เช่น การตรวจสอบการโฆษณาชวนเชื่อ เป็นต้น นักวิจัยจำเป็นต้องกำหนดหน่วยของการวัดเนื้อหาตามความหมายเชิงภาษา (Semantic Meaning) ของคำที่ใช้ในเนื้อหา ถ้อยคำบางคำอาจมีความหมายหนักเบาได้ในความหมายแวดล้อมต่างๆกัน ตัวอย่างเช่น ในการวิเคราะห์เนื้อหา คำว่า "โฆษณาชวนเชื่อ" ของโซเวียตรัสเซียในวันกรรมกร ยาคอบสันและลาสเวลล์ได้กำหนดหน่วยของการวัดโดยให้น้ำหนักเป็นพิเศษแก่คำบางคำ ซึ่งเรารู้สึกเพื่อประโยชน์ทางการโฆษณาชวนเชื่อ เช่น คำว่า "การต่อสู้" "ชนชั้น" "นายทุน" "กรรมกร" เป็นต้น^๑

โดยปกติหน่วยของการวัดเนื้อหาของสิ่งตีพิมพ์ (Pressed Media) เช่น หนังสือพิมพ์หรือนิตยสาร มักใช้จำนวนคอลัมน์/นิ้ว เป็นหน่วยของการวัด (๑ คอลัมน์/นิ้ว เท่ากับความกว้าง ๑ คอลัมน์ ลึก ๑ นิ้ว) แต่หน่วยของการวัดยังแตกต่างกันไปตามลักษณะของสื่อมวลชนชนิดนั้น ๆ อีกด้วย เช่น วิทยุหรือโทรทัศน์อาจจะเป็นเวลา (Time) การวิจัยโดยวิธีการวิเคราะห์เนื้อหาจึงสามารถเปลี่ยนแปลงไปได้โดยต้องอาศัยการประยุกต์ใช้โดยผู้ที่จะดำเนินการวิจัยเอง ทั้งนี้จะต้องพิจารณาถึงปัญหาและวัตถุประสงค์ที่ต้องการดำเนินการวิจัยเป็นสำคัญ

^๑S. Yakobson and H.D. Lasswell, "Trend: May Day Slogans in Soviet Russia 1918-1943," p. 223-297.

ภาคผนวก : ข
รายชื่อสมาชิกวุฒิสภา

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รายชื่อสมาชิกวุฒิสภา

๑. พลอากาศเอก กมล เดชะตุงคะ
๒. พลโท กฤษณ์ ชีเจริญ
๓. พลอากาศเอก กระแสร์ อินทรรัตน์
๔. พลเรือเอก กวี สิงหะ
๕. พลตำรวจตรี กำธร ตูลายาน
๖. หม่อมราชวงศ์ เกษมสโมสร เกษมศรี
๗. พลเอกเกริกศิลป์ กัลยาณกุล
๘. นาวาอากาศตรี กำธน สินธวานนท์
๙. พลเรือตรี เกษม ลิขิตวงศ์
๑๐. พลโท จวน วรรณรัตน์
๑๑. พลอากาศโท จรรยา สุกนอทรัพย์
๑๒. พลอากาศเอก จรัส สุรัสวดี
๑๓. นาย จารุบุตร เรืองสุวรรณ
๑๔. พลเอก จำเป็น จารุเสถียร
๑๕. พลอากาศตรี จำลอง ปุณณะกิตติ
๑๖. นาย จำลอง อัดนโถ
๑๗. พันเอก จำลอง ศรีเมือง
๑๘. พลเรือตรี จินดา ไชยอุดม
๑๙. นาย เฉลียว คณานุกูล
๒๐. พลอากาศโท ชากร ทัตตานนท์
๒๑. พลเรือตรี เจือ เกตุะเรี๋ยร
๒๒. นายชาญชัย สี่ถาวร
๒๓. พลตรี ชัยชนะ ธารีฉัตร
๒๔. ร้อยตำรวจโท ชานู มนุธรรม
๒๕. พลเอก เจริญ พงษ์พานิช
๒๖. พันเอก ชานู สทนต์
๒๗. นายอนุกุล ประจวบเหมาะ

๒๘. พลเรือตรี ชาติ ศิษุบุตรจง
๒๙. นายชูชาติ ประมูลผล
๓๐. พลเอก เข้าวี สวัสดิ์สงคราม
๓๑. หม่อมหลวง เชียงชาญ กำภู
๓๒. นายเถลิง ธำรงนาวาสวัสดิ์
๓๓. พันเอกเชษฐา ฐานะจาโร
๓๔. หม่อมหลวง ดรีทศยุท เทวกุล
๓๕. นายไตรรงค์ สุวรรณคีรี
๓๖. นายทวี หนูนภักดิ์
๓๗. พลตำรวจโท ณรงค์ มหามนต์
๓๘. นาวาเอก ณฤตล ปุราคำ
๓๙. พลเรือโท ดำรงค์ เลขะนันท์
๔๐. พลอากาศเอก ทะแกลัว ศุภิสวรณ์
๔๑. พลเอก ทวนทอง สุวรรณทัต
๔๒. พันเอก ทวีวิทย์ นิยมเสน
๔๓. พลโท เทียนชัย ลีริสัมพันธ์
๔๔. พลอากาศโท นารี มหารักขกะ
๔๕. พลเอก เทพ กรานเลิศ
๔๖. พลเรือเอก เทียม มกรานนท์
๔๗. พลอากาศตรี ธนุธรรม ประมวลทอง
๔๘. นายธรรมบุญ ลัดพลี
๔๙. พันเอก ธาณี สนิทวงศ์ ณ อยุธยา
๕๐. พลเอก ไพจิตร สมสุวรรณ
๕๑. พลตรี เขียร ธรรมกุล
๕๒. พลอากาศเอก บัณฑิต โชติชนาภิบาล
๕๓. นายปิยะ จักกะพาก
๕๔. พลเรือโท นิพนธ์ ศิริธร
๕๕. พันเอก บรรจง จารุวรรณ

๕๖. นายสมพงษ์ ตรีสุขี
๕๗. พันเอก บวร งามเกษม
๕๘. พลเรือโท บัณฑิต สุวงศ์
๕๙. พลตรี บัญชา สวัสดิ์ฤทธิธรม
๖๐. พลอากาศเอก บัญชา สุขานุศาสตร์
๖๑. นายบุญสม มาร์ติน
๖๒. นายประกอบ ตูจินดา
๖๓. พลเอก ประจวบ สุนทรางกูร
๖๔. นาวาอากาศตรี ประสงค์ สุ่นศิริ
๖๕. นายบุญถม เย็นมะโนช
๖๖. นายวาทัญญ ฌ กลาง
๖๗. พลอากาศเอก ประจักษ์ สุทธิมัย
๖๘. พลเอก บุญเสริม आयวัฒน์
๖๙. พลเอก บุญฤทธิ์ ทรธรานนท์
๗๐. นายประวีณ ฌ นคร
๗๑. นายประจิดร ยศสุนทร
๗๒. พลตรี ประชุม พิบูลภานุวัฒน์
๗๓. นายประพทุทธิ์ ฌ นคร
๗๔. พลเรือเอก ประพัฒน์ จันทวีรัช
๗๕. พลอากาศโท ประภา เวชปาน
๗๖. พลตรี ประหยัด รอดโพธิ์ทอง
๗๗. พลเรือโท ประชา กนิษฐชาติ
๗๘. พลอากาศตรี ประหยัด ดิษยะศริน
๗๙. พลตรี สุจินต์ อารยะกุล
๘๐. พลโท ประเทียบ เทศวิศาล
๘๑. พลโท ประเทือง อารินิจ
๘๒. พลเรือตรี ประพัฒน์ กฤษณจันทร์
๘๓. พลเอก ประยุทธ จารุมณี

๘๔. พลอากาศเอก ประพันธ์ ฐปเตมีย์
 ๘๕. พลเรือตรี ประยงค์ เจริญสุวรรณ
 ๘๖. นายประสพ รัตนากร
 ๘๗. พลตรี ประสาท ริมลศิลป์
 ๘๘. พลเรือโท ประสพ อุดหนุน
 ๘๙. พลเอก ประสาร อมาตยกุล
 ๙๐. นายประสิทธิ์ การญจนวัฒน์
 ๙๑. พลโท ประสิทธิ์ ใจชื่น
 ๙๒. พลเรือเอก ประเสริฐ แทนขำ
 ๙๓. พลเอก ประเสริฐ ธรรมศิริ
 ๙๔. พลตรี ปรีชา ฉวีวัฒน์
 ๙๕. พลโท จันทรคุปต์ สิริสุทธิ์
 ๙๖. นายปราเสริฐ ปราสาททองโอสถ
 ๙๗. พลเรือโท ปรีชา สงวนสิทธิ์
 ๙๘. พลเรือเอก สถาปน เกยานนท์
 ๙๙. นายปลั่ง มีจุล
 ๑๐๐. พลเอก ปิ่น ธรรมศรี
 ๑๐๑. พลอากาศตรี เป็รื่องวิทย์ หงสนันทน
 ๑๐๒. นายเปล่งศักดิ์ ประกาศเกสัช
 ๑๐๓. นาวาอากาศเอก ผดุง พันธุ์หลังสวน
 ๑๐๔. พลเรือโท ฝริตเดช รุมาคม
 ๑๐๕. พลโทผิน เกษร
 ๑๐๖. พลอากาศเอก พโยม เย็นสุดใจ
 ๑๐๗. พลโท พร่อม ผิวนวล
 ๑๐๘. พลเรือเอก พอน พันธุ์ทรัพย์
 ๑๐๙. พลอากาศเอก พะเนียง กานตรัตน์
 ๑๑๐. พลตรี พิศิษฐ์ เหมะบุตร
 ๑๑๑. นายพิศาล มูลศาสตร์สาทร

๑๑๒. พลตรี พิจิตร กุลละวณิชย์
๑๑๓. พลตำรวจตรี พิชิต รักษาเวศ
๑๑๔. ร้อยเอก ละเมียน บุญยะมาน
๑๑๕. พันเอก พูน ทรงศิลป์
๑๑๖. พลอากาศโท วาทิต โทละสุด
๑๑๗. นาวาอากาศเอก ไพบูลย์ ธารีเกษ
๑๑๘. พลตรี ไพบูลย์ สรียากร
๑๑๙. พลเอก วาท กฤษฐานุสรณ์
๑๒๐. พลตรี ไพศาล รุ่งแสง
๑๒๑. พลโท ภิญโญ วัชรเทศ
๑๒๒. นายวิจารณ์ นีวาตวงศ์
๑๒๓. นาวาอากาศเอก มนุ อัมรานนท์
๑๒๔. นายมบุญ นาวานุเคราะห์
๑๒๕. พันเอก มบุญ รูปขจร
๑๒๖. นายมานะศักดิ์ อินทรโกมัลย์สุด
๑๒๗. นาวาอากาศเอก วัฒน วิริยะวิทย์
๑๒๘. พลตรี ยงยุทธ ดิษบรรจง
๑๒๙. นายยงศิลป์ เรืองสุข
๑๓๐. พลเรือโท วิเชียร สังกรอนกิจ
๑๓๑. พลโท สุวรรณ รัตนเสถียร
๑๓๒. พลโท ยุทธศักดิ์ คล่องตรวจโรค
๑๓๔. พลโท เรืองฤทธิ์ รุมาคม
๑๓๕. พลอากาศเอก เรืองชัย กาญจนะโกกิน
๑๓๖. พลอากาศเอก วีระ ไทยกกล้า
๑๓๗. พลเอก อักษณ ศาลิคุปต์
๑๓๘. นางสาวลาวัลย์ ถนองจันทร์
๑๓๙. พันเอกวรวิทย์ พิบูลศิลป์
๑๔๐. พลเอก ปาโมชย์ ถาวรฉันท

๑๔๑. พันเอก วัธนชัย ฉายเหมือนนางค์
 ๑๔๒. พลอากาศโท วันชัย พิไลพงษ์
 ๑๔๓. พลเอก ศักดิ์ บุญตระกูล
 ๑๔๔. พลเรือตรี วินิจ ศรีพจนารถ
 ๑๔๕. พันเอก วินิต เทศวิศาล
 ๑๔๖. พลโทวิบูลย์ เเราเสถียร
 ๑๔๗. นางวิมล คิริไพบูลย์
 ๑๔๘. พันเอก วิมล วงศ์วานิช
 ๑๔๙. นายวิลาศ อุทัยฉาย
 ๑๕๐. นายวิศิษฐ์ ศรีสมบูรณ์
 ๑๕๑. พลโท วีรพันธุ์ รังคะรัตน์
 ๑๕๒. พันเอก วีรยุทธ อินวะษา
 ๑๕๓. พลตำรวจเอก ศรีศุข มหินทรเทพ
 ๑๕๔. นายศิริ อติโพธิ
 ๑๕๕. พันเอก สงวน คำวงษา
 ๑๕๖. พันเอก ศักดิ์ศรี แข็งแรง
 ๑๕๗. นายศิริชัย บุลกุล
 ๑๕๘. พลโท สม ชัดพันธ์
 ๑๕๙. เรืออากาศโท ศุภี มหาสันทนะ
 ๑๖๐. พลอากาศโท สมพล บุรุษรัตน์
 ๑๖๑. พลเรือตรี สกล ชลออยู่
 ๑๖๒. พลตรี สินธุ์ เกิดสมบูรณ์
 ๑๖๓. นายสมภพ โทตระกิตย์
 ๑๖๔. นายสมภพ สุสังกร์กาญจน์
 ๑๖๕. พลโท สห่าน ภิรมย์รัตน์
 ๑๖๖. พลเรือเอก สมัคร สายวงศ์
 ๑๖๗. นายสุขุม ภิระวัฒน์
 ๑๖๘. พลเรือเอก สมจิตต์ ธรรมรักคิด

๑๖๙. พอเรือเอก สมบูรณ์ เข็อกพิบูลย์
๑๗๐. พันโท สมพันธ์ บุญยคุปต์
๑๗๑. นาวาอากาศเอก สมรวย อาจสังข์จร
๑๗๒. พลเอก สมศักดิ์ ปัญจมานนท์
๑๗๓. นายสุชาติ ทอวัฒนกุล
๑๗๔. นายสุธี สิงห์เสนห์
๑๗๕. พันเอก สมาน บุญช่วย
๑๗๖. พลเรือเอก สมุทร สทนาริน
๑๗๗. พลอากาศเอก สรรเสริญ วาณิชย์
๑๗๘. พลตรี สฤษดิ์วงศ์ วงศ์ด้วยทอง
๑๗๙. คุณหญิง สุวัฒนา เพชรทองคำ
๑๘๐. พลเอก สันต์ จิตรปรีมา
๑๘๑. นายสมพร บุญยคุปต์
๑๘๒. นายसानนท์ สายสว่าง
๑๘๓. พลอากาศโท ทวนทอง ยอดอาวุธ
๑๘๔. พลเอก สายหยุด เกิดผล
๑๘๕. พลเรือเอก สุรพล แสงโชติ
๑๘๖. พลเรือตรี ลำอ่าง กรังโสภา
๑๘๗. พลเอก สิทธิ จิรโรจน์
๑๘๘. พลเอก สี่มา ปาณิกบุตร
๑๘๙. พลโท สิบ อักษรานุเคราะห์
๑๙๐. พลเอก เสริม ฒ นคร
๑๙๑. นายเสนาะ อุนากุล
๑๙๒. พันเอก สุเทพ สีระรา
๑๙๓. พลตรี สุรชัย ถนอมพิชัย
๑๙๔. พลตำรวจเอก สุรพล จุลละพราหมณ์
๑๙๕. พลโท สุรเสฏฐ์ रामสมภพ

๑๙๖. พลโท แสง จามรจันทร์
๑๙๗. นายอมร จันทร์สมบูรณ์
๑๙๘. พันเอก แสนย์ เทภาสิต
๑๙๙. พลเรือเอก โสภณ สุญาณเศรษฐกร
๒๐๐. พลอากาศเอก หะริน หงสกุล
๒๐๑. นาวาเอก หัน สกกุลพาณิชย์
๒๐๒. พลเรือเอก อมร ศิริกายะ
๒๐๓. นายเหม สุไลมาน
๒๐๔. พลเอก เกรียง ติษฐบรรจง
๒๐๕. พันโท องอาจ ชัมพุนทะ
๒๐๖. พลเรือเอก อตุล ตุลยานนท์
๒๐๗. นายอาทิตย์ อภาภิรม
๒๐๘. ร้อยโท อนันต์ พรรณเชษฐ์
๒๐๙. หลวงอรรถไพศาลศรีดี
๒๑๐. พลอากาศเอก อัมพร คอนสี
๒๑๑. พลอากาศเอก อรุณ พร้อมเทพ
๒๑๒. พันเอก อัครเดช ศศิประภา
๒๑๓. พลตำรวจโท อังกูร ทัตตานนท์
๒๑๔. พันเอก อัมพร เสวตเศรณี
๒๑๕. นายอาคม มกรานนท์
๒๑๖. พลโท อาจ ชาตินิกรบ
๒๑๗. พันเอก อาทร ชนเห็นชอบ
๒๑๘. พลเอก อาทิตย์ กำลังเอก
๒๑๙. นายอานนท์ ศรีวรรณะ
๒๒๐. พันเอกอำนาจ ชูเกษ
๒๒๑. พลตรี สุตสาย หัสคิน
๒๒๒. พลเรือเอก อุดม พุ่มศิริ

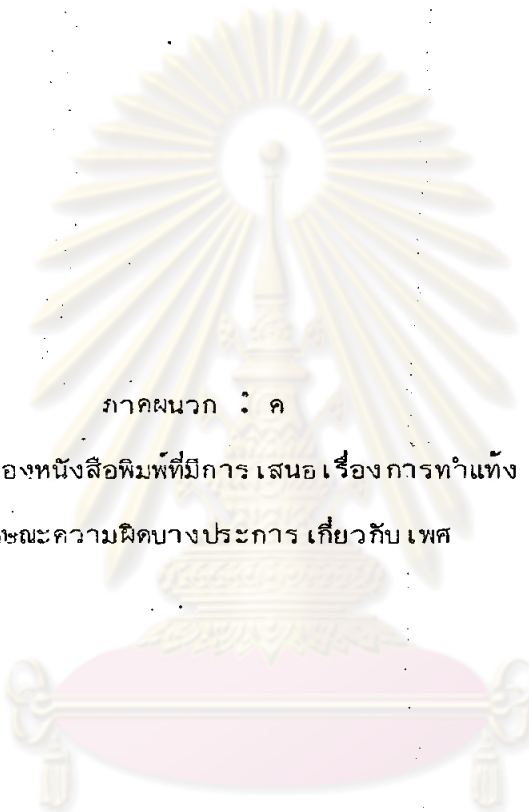
๒๒๓. พลตรี เอนก บุญยดี

๒๒๔. พลเรือตรี อำนาจ เขียมสุโร

๒๒๕. พลเรือเอก โอภาส จามิกรณ์

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก : ค

จำนวนครั้งของหนังสือพิมพ์ที่มีการ เสนอ เรื่อง การทำแท้ง
และลักษณะความผิดบางประการ เกี่ยวกับเพศ

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

จำนวนครั้งของหนังสือพิมพ์ที่มีการ เสนอ เรื่องการทำแท้ง

จำนวนครั้งของหนังสือพิมพ์ที่มีการ เสนอ เรื่องการทำแท้งศึกษาระหว่างวันที่ ๑๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๒๔ ถึง วันที่ ๘ มกราคม ๒๕๒๕ มีดังต่อไปนี้

<u>หนังสือพิมพ์</u>	<u>จำนวนครั้งที่ เสนอ</u>
๑. หนังสือพิมพ์ไทยรัฐ	๑๘ ครั้ง
๒. หนังสือพิมพ์ เดลินิวส์	๕ ครั้ง
๓. หนังสือพิมพ์ข่าวตะวันออก	๑๒ ครั้ง
๔. หนังสือพิมพ์บ้านเมือง	๓ ครั้ง
๕. หนังสือพิมพ์ เดลินิวส์ เรอริ	๕ ครั้ง
๖. หนังสือพิมพ์ตะวันสยาม	๒ ครั้ง
๗. หนังสือพิมพ์ดาวสยาม	๒ ครั้ง
๘. หนังสือพิมพ์ข่าวไทย	๘ ครั้ง
๑๐. หนังสือพิมพ์สยามรัฐ	๑๐ ครั้ง
๑๑. หนังสือพิมพ์ข่าวพาณิชย์	๑ ครั้ง
๑๒. หนังสือพิมพ์มติชน	๘ ครั้ง

วันสำคัญในช่วงระยะเวลาที่ศึกษา

สภาผู้แทนราษฎรพิจารณา	วันที่ ๒๙ กรกฎาคม ๒๕๒๔
สภาผู้แทนราษฎรรับหลักการวาระที่ ๑	วันที่ ๔ สิงหาคม ๒๕๒๔
สภาผู้แทนราษฎรผ่านวาระที่ ๒	วันที่ ๒๙ กันยายน ๒๕๒๔
ประชุมวุฒิสมาชิก	วันที่ ๑๘ ธันวาคม ๒๕๒๔

ลักษณะความผิดบางประการ เกี่ยวกับเพศ^๑

มาตราที่ ๒๗๖

ผู้ใดข่มขืนกระทำชำเราหญิงอื่นซึ่งมิใช่ภริยาของตน โดยการขู่เข็ญด้วยประการใดๆ โดยใช้กำลังประทุษร้ายโดยหญิงนั้นอยู่ในภาวะที่ไม่สามารถขัดขืนได้ หรือโดยการทำให้หญิงนั้นเข้าใจผิดว่าตนเป็นบุคคลอื่น ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึงสิบปี และปรับตั้งแต่สองพันบาทถึงสองหมื่นบาท

ถ้าการกระทำตามวรรคแรกได้กระทำโดยมีหรือใช้อาวุธปืน หรือวัตถุระเบิดหรือโดยร่วมกระทำความผิดด้วยกัน อันมีลักษณะ เป็นการโทรมหญิง ต้องระวางโทษจำคุกตลอดชีวิตหรือจำคุกตั้งแต่สิบปีถึงยี่สิบปี

มาตราที่ ๒๗๗

ผู้ใดกระทำชำเรา เด็กหญิงอายุไม่เกินสิบสามปี โดยที่ เด็กหญิงนั้นจะยินยอมหรือไม่ก็ตาม ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่สองปีถึงสิบสองปี และปรับตั้งแต่สี่พันบาทถึงสองหมื่นสี่พันบาท

ถ้าการกระทำความผิดตามวรรคแรกได้กระทำโดยร่วมกันทำความผิดด้วยกัน อันมีลักษณะ เป็นการโทรมหญิงโดยที่ เด็กหญิงนั้นไม่ยินยอม หรือได้กระทำโดยมีหรือใช้อาวุธปืนหรือวัตถุระเบิด ต้องระวางโทษจำคุกตลอดชีวิต หรือจำคุกตั้งแต่สิบห้าปีถึงยี่สิบปี

มาตราที่ ๒๘๒

ผู้ใดทำให้สำเร็จความใคร่ของผู้อื่น เป็นธุระจัดหา ล่อไป หรือชักพาไปเพื่อการอนาจารซึ่ง เด็กหญิงหรือหญิงอายุยังไม่เกินสิบแปดปี แม้ว่า เด็กหญิงหรือหญิงนั้นจะยินยอมก็ตาม ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หก เดือนถึง เจ็ดปี และปรับตั้งแต่หนึ่งพันบาทถึงหนึ่งหมื่นสี่พันบาท ไม่ว่าจะกระทำต่างๆอันประกอบ เป็นความผิดนั้นจะได้กระทำในประเทศต่างกันหรือไม่

ถ้าการกระทำความผิดตามวรรคแรกเป็นการกระทำแก่หญิงอายุไม่เกินสิบสามปี ผู้ต้องกระทำต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึงสิบปี และปรับตั้งแต่สองพันบาทถึงสองหมื่นบาท

ผู้ใดกระทำเพื่อให้สำเร็จความใคร่ของผู้อื่น รับตัว เด็กหญิงหรือหญิงซึ่งมีผู้จัดหาให้ ล่อไปหรือชักพาไปตามวรรคแรกหรือวรรคที่สอง หรือสนับสนุนในการกระทำความผิดดังกล่าว

ต้องระวางโทษที่บัญญัติไว้ในวรรคแรก หรือวรรคที่สองแล้วแต่กรณี

มาตราที่ ๒๘๓

ผู้ใดทำเพื่อสำเร็จความใคร่ของผู้อื่น เป็นธุระจัดหา ล่อไปหรือชักพาไปเพื่อการอนาจารหญิง โดยใช้อุบายล่อลวง ชู่เชิญ ใช้กำลังประทุษร้าย ใช้อำนาจครอบงำผิดคลองธรรม หรือใช้วิธีข่มขืนใจด้วยประการอื่นใด ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึง เจ็ดปี และปรับตั้งแต่สองพันบาทถึงหนึ่งหมื่นสี่พันบาท ไม่ว่าการกระทำต่างๆอันประกอบ เป็นความผิดจะได้กระทำในประเทศต่างกันหรือไม่

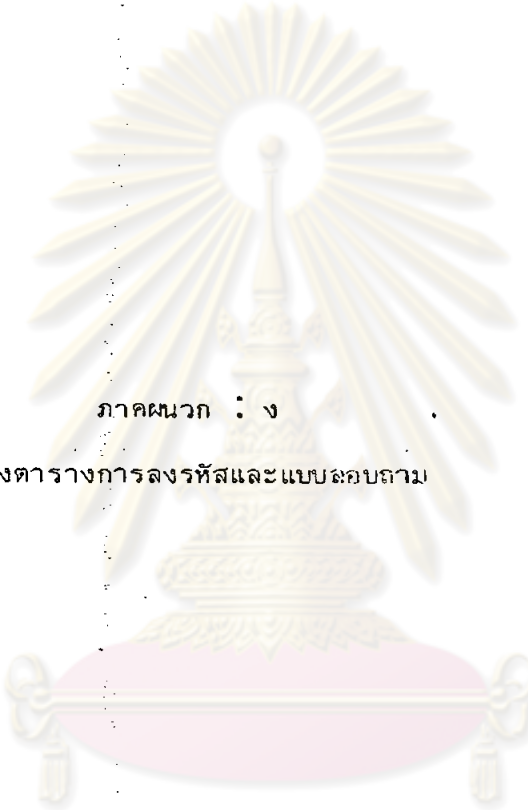
มาตราที่ ๒๘๔

ผู้ใดพาหญิงไปเพื่อการอนาจาร โดยใช้อุบายล่อลวง ชู่เชิญ ใช้กำลังประทุษร้าย ใช้อำนาจครอบงำผิดคลองธรรม หรือใช้วิธีข่มขืนใจด้วยประการอื่นใด ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึง เจ็ดปี หรือปรับตั้งแต่สองพันบาทถึงหนึ่งหมื่นสี่พันบาท

ผู้ใดซ่อน เร้นหญิงซึ่ง เป็นผู้ถูกพาไปตามวรรคแรก ต้องระวางโทษ เช่นเดียวกับผู้พาไปนั้น

ความผิดตามมาตรานี้เป็นความผิดอันยอมความได้

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก : ง

ตัวอย่างตารางการลงรหัสและแบบสอบถาม

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตัวอย่างตารางการลงรหัส

ชื่อหนังสือพิมพ์ _____ วันที่ _____

แนวโน้มที่สนับสนุน	จำนวน	แนวโน้มที่คัดค้าน	จำนวน
<ul style="list-style-type: none"> - การกระทำ ที่สนับสนุนการทำแท้ง - ถ้อยคำที่โจมตีบุคคลที่คัดค้านการ ทำแท้ง - ถ้อยคำที่สนับสนุนบุคคลที่เห็นด้วย กับการทำแท้ง - กฎหมายควรจะผ่าน เพราะกฎ หมายเดิมมีข้อบกพร่อง - การกระทำที่คัดค้านการหา ทางอื่น นอกจากการออก กฎหมาย - ผลดีที่จะ เกิดขึ้นในการ แก้ไขกฎหมาย - ผลเสียที่จะ เกิดขึ้นจากการ ไม่แก้ไขกฎหมาย - คำพูดที่สนับสนุนการทำแท้ง อย่างถูกต้องตามกฎหมาย 		<ul style="list-style-type: none"> - การกระทำที่คัดค้านการทำแท้ง - ถ้อยคำที่สนับสนุนบุคคลที่คัดค้าน การทำแท้ง - ถ้อยคำที่โจมตีบุคคลที่สนับสนุน การทำแท้ง - กฎหมายไม่ควรผ่าน เพราะ เป็น การทำแท้ง เสรี - การกระทำที่สนับสนุนให้หาทาง อื่น เช่น การคุมกำเนิด - ผลเสียที่จะ เกิดขึ้นจากการ แก้ไขกฎหมาย - ผลดีที่จะ เกิดขึ้นจากการไม่ แก้ไขกฎหมาย - คำพูดที่คัดค้านการทำแท้ง อย่างถูกต้องตามกฎหมาย 	

(โปรดพลิก)

แนวโน้มนที่ เป็นกลาง	จำนวน	แนวโน้มนที่ไม่ เกี่ยวข้องกับการทำแท้ง	
<ul style="list-style-type: none"> -การให้ความรู้ เกี่ยวกับตัวบทกฎหมายทั้งฉบับเก่าและใหม่ -ความเป็นมาของการทำแท้งในประเทศต่างๆ -รายงานการประชุมในการพิจารณาแก้ไขกฎหมายการทำแท้ง -ประวัติ และตัวอย่างความเป็นมาของการทำแท้งในประเทศต่างๆ -ความเป็นมาของการจัดสัมมนา สถานที่ เวลา 			
การพิจารณา เนื้อหารวมทั้งหมด เห็นด้วย เป็นกลาง ไม่เห็นด้วย	พาดหัว ขนาด หน้า ยาว	ทิศทางการพาดหัวของเนื้อหา (๑,๐,-๑)	บทบรรณาธิการ (๑,๐,-๑)

ศูนย์วิทยุทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตัวอย่างตารางการลงรหัส

ชื่อหนังสือพิมพ์ _____

วัน, เดือน, ปี	ลักษณะของการนำเสนอ (คอลัมน์/นิ้ว)		หมายเหตุ
	ข่าว	บทความ	

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

หมายเลขแบบสอบถาม

แบบสอบถามเพื่อการทำวิทยานิพนธ์เรื่อง บทบาทของหนังสือพิมพ์ที่มีต่อการ

พัฒนาแนวความคิดใหม่: ศึกษาเฉพาะกรณีการทำให้การทำแท้งถูกต้องตาม

กฎหมาย

๑. ท่านอ่านหนังสือพิมพ์เหล่านี้หรือไม่

๑.๑ ไทยรัฐ

๑. อ่านเพราะ.....

.....

๒. ไม่อ่านเพราะ.....

.....

๑.๒ สยามรัฐ

๑. อ่านเพราะ.....

.....

๒. ไม่อ่านเพราะ.....

.....

๒. ท่านมีความ เชื่อถือต่อข่าวที่เสนอทางหนังสือพิมพ์ต่อไปนี้เพียงไร (ตอบทั้ง๒กรณี)

๒.๑ ไทยรัฐ

๒.๒ สยามรัฐ

๑. ไม่เชื่อถือเลย (๐%)

๑. ไม่เชื่อถือเลย (๐%)

๒. เชื่อถือเล็กน้อย (ประมาณ

๒. เชื่อถือเล็กน้อย (ประมาณ๒๕%)

๓. เชื่อถือเพียงครั้งเดียว (ประมาณ ๕๐%)

๓. เชื่อถือเพียงครั้งเดียว (ประมาณ๕๐%)

๔. เชื่อถือค่อนข้างมาก (ประมาณ ๗๕%)

๔. เชื่อถือค่อนข้างมาก (ประมาณ๗๕%)

๕. เชื่อถือมาก (ประมาณ ๑๐๐%)

๕. เชื่อถือมาก (ประมาณ๑๐๐%)

๓. ในเรื่องเกี่ยวกับการแก้ไขกฎหมายการทำแท้ง ท่านมีความ เห็นต่อ เนื้อหาที่เสนอ

ในหนังสือพิมพ์ต่อไปนี้อย่างไร (ตอบทั้งสองกรณี)

๓.๑ ไทยรัฐ

๓.๒ สยามรัฐ

๑. เสนอคัดค้านการแก้ไขกฎหมายทั้งสิ้น

๑. เสนอคัดค้านการแก้ไขกฎหมายทั้ง

(๐%)

สิ้น (๐%)

๒. การ เสนอ เห็นด้วยกับการแก้ไข
กฎหมาย เป็นส่วนน้อย (ประมาณ
๒๕%)

๓. การ เสนอ ทั้ง เห็นด้วยและไม่เห็นด้วย
กับการแก้ไขกฎหมายเท่าเทียมกัน
(ประมาณ ๕๐%)

๔. เสนอข้อมูล เห็นด้วยกับการแก้ไขกฎ
หมาย เป็นส่วนใหญ่ (ประมาณ ๗๕%)

๕. เสนอด้าน เห็นด้วยกับการแก้ไขกฎ
หมายทั้งหมด (ประมาณ ๑๐๐%)

๒. การ เสนอ เห็นด้วยกับการแก้ไขกฎ
หมาย เป็นส่วนน้อย (ประมาณ ๒๕%)

๓. การ เสนอ ทั้ง เห็นด้วยและไม่เห็นด้วย
กับการแก้ไขกฎหมายเท่าเทียมกัน
(ประมาณ ๕๐%)

๔. เสนอข้อมูล เห็นด้วยกับการแก้ไขกฎ
หมาย เป็นส่วนใหญ่ (ประมาณ ๗๕%)

๕. เสนอด้าน เห็นด้วยกับการแก้ไขกฎ
หมายทั้งหมด (ประมาณ ๑๐๐%)

๔. ในการ เสนอ เนื้อหา เกี่ยวกับการทำแท้งขณะที่มี การพิจารณากฎหมายอยู่นั้น ข้อมูลจากหนังสือพิมพ์ที่ท่านอ่าน ท่านนำไปใช้ในด้านต่างๆต่อไปได้อย่างไร

๔.๑ การนำไปเป็นข้อมูล เพื่ออภิปรายถกเถียงกันในที่ประชุม

๑. ไม่ได้นำไปใช้เลย (๐%)
๒. นำไปใช้เล็กน้อย (ประมาณ ๒๕%)
๓. นำไปใช้เพียงครั้งเดียว (ประมาณ ๕๐%)
๔. นำไปใช้ เป็นส่วนมาก (ประมาณ ๗๕%)
๕. นำไปใช้ทั้งหมด (ประมาณ ๑๐๐%)

๑๔

๔.๒ นำข้อมูลจากหนังสือพิมพ์ไปประกอบการตัดสินใจในการลงคะแนนเสียง เห็นด้วย/ไม่
เห็นด้วยกับการพิจารณาแก้ไขกฎหมายการทำแท้ง

๑. ไม่ได้นำไปใช้เลย (๐%)
๒. นำไปใช้เล็กน้อย (ประมาณ ๒๕%)
๓. นำไปใช้เพียงครั้งเดียว (ประมาณ ๕๐%)
๔. นำไปใช้ เป็นส่วนมาก (ประมาณ ๗๕%)
๕. นำไปใช้ทั้งหมด (ประมาณ ๑๐๐%)

๑๕

๔.๓ ข้อมูลช่วยเพิ่มความรู้อย่างไร ความเข้าใจในปัญหาการทำแท้งรวมทั้งข้อดีข้อเสียของการทำแท้ง

๑. ไม่ได้ช่วยเพิ่มความรู้อะไรเลย (๐%)
๒. เพิ่มความรู้เล็กน้อย(ประมาณ ๒๕%)
๓. เพิ่มความรู้เพียงครั้งเดียว(ประมาณ ๕๐%)
๔. เพิ่มความรู้ค่อนข้างมาก(ประมาณ ๗๕%)
๕. เพิ่มความรู้มาก(ประมาณ ๑๐๐%)
- ๔.๔ ให้ความรู้เรื่องตัวบทกฎหมายในการแก้ไขกฎหมายการทำแท้ง
๑. ไม่ได้ให้ความรู้อะไรเลย(๐%)
๒. ให้ความรู้เล็กน้อย(ประมาณ ๒๕%)
๓. ให้ความรู้ครั้งเดียว(ประมาณ ๕๐%)
๔. ให้ความรู้ค่อนข้างมาก(ประมาณ ๗๕%)
๕. ให้ความรู้มาก(ประมาณ ๑๐๐%)
- ๔.๕ ข้อมูลที่ได้รับจากหนังสือพิมพ์มีผลด้านการจงใจให้เห็นด้วย/ไม่เห็นด้วย กับการแก้ไขกฎหมายการทำแท้งเพียงใด
๑. ไม่สามารถจงใจได้(๐%)
๒. ชกจงใจได้เล็กน้อย(ประมาณ ๒๕%)
๓. ชกจงใจได้ครั้งเดียว(ประมาณ ๕๐%)
๔. ชกจงใจได้ค่อนข้างมาก(ประมาณ ๗๕%)
๕. ชกจงใจได้มาก(ประมาณ ๑๐๐%)

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

๕. ท่านมีความเห็นต่อการปฏิบัติหน้าที่ของสื่อมวลชนในด้านต่างๆต่อไปนี้อย่างไร

	ไม่เห็นด้วยเลย (๐%)	เห็นด้วยเล็กน้อย (ประมาณ ๒๕%)	เห็นด้วยครึ่งเดียว (ประมาณ ๕๐%)	เห็นด้วยค่อนข้างมาก (ประมาณ ๗๕%)	เห็นด้วยมาก (ประมาณ ๑๐๐%)
๕.๑ทำหน้าที่เก็บรวบรวมและกระจายข่าวสารต่างๆที่ควรสนใจไปสู่ผู้อ่าน					
๕.๒ทำหน้าที่ศึกษารายละเอียดเกี่ยวกับเรื่องราวหรือเหตุการณ์ต่างๆแล้วตีความอธิบายให้ผู้อ่านทราบ					๑๙
๕.๓ทำหน้าที่ถ่ายทอดความคิดเห็น ความเชื่อ ค่านิยม และบรรทัดฐานทางสังคมของสมาชิกของสังคมในยุคสมัยหนึ่งไปสู่สมาชิกในยุคสมัยต่อมา เพื่อเป็นการอบรมสมาชิกในสังคมให้รู้บทบาท หน้าที่และสถานภาพทางสังคม					๒๐
๕.๔ให้ความรู้หรือให้การศึกษาแก่ผู้อ่านหรือผู้เปิดรับสื่ออื่นๆ					๒๑
๕.๕ให้ความบันเทิง					๒๒
					๒๓

๖. ขอความกรุณาเปรียบเทียบโดยเขียนเครื่องหมาย สำหรับหนังสือพิมพ์ไทยรัฐหรือสยามรัฐ
ในเรื่องต่อไปนี้

๖.๑ เป็นหนังสือพิมพ์ที่เสนอข่าวเกี่ยวกับการทำแท้ง
มากกว่ากัน

๖.๒ เสนอ เรื่องการทำแท้งในรูปของข่าวมากกว่า

๖.๓ เสนอ เรื่องการทำแท้งในรูปของบทความหรือ
ความคิดเห็นมากกว่า

๖.๔ เสนอ เนื้อหา เรื่องการทำแท้ง เป็นหลักวิชา
การมากกว่า

๖.๕ เสนอ เนื้อหา เรื่องการทำแท้ง ได้นำ เชื้อถ้อยกว่า

๖.๖ ชี้แจงเกี่ยวกับวิวัฒนาการในเรื่องการทำแท้ง
มากกว่า

ไทยรัฐ	สยามรัฐ

๒๔

๒๕

๒๖

๒๗

๒๘

๒๙

๗. ท่านมีความคิดเห็นอย่างไรต่อการแก้ไขกฎหมายการทำแท้ง (ขอความกรุณาตอบทั้งผู้ที่ลงคะแนนเสียงหรือไม่ลงคะแนนเสียงแก้ไขกฎหมายการทำแท้งในการประชุมรัฐสภาวันที่ ๑๔ ธันวาคม ๒๕๒๔)

๓๐

๑. ไม่เห็นด้วย (๐%)

๒. เห็นด้วยเล็กน้อย (ประมาณ ๒๕%)

๓. เห็นด้วยและไม่เห็นด้วยเท่าเทียมกัน (ประมาณ ๕๐%)

๔. เห็นด้วยค่อนข้างมาก (ประมาณ ๗๕%)

๕. เห็นด้วยมาก (ประมาณ ๑๐๐%)

๘. ในการพิจารณาแก้ไขกฎหมายการทำแท้งเมื่อวันที่ ๑๔ ธันวาคม ๒๕๒๔ ท่านลงคะแนนหรือไม่

๑. ลงคะแนนเสียง

๒. ไม่ลงคะแนนเสียง

๓๑

ข้อคิดเห็นของท่านเป็นความลับ (Confidential) ขอความกรุณาส่งคืนตามเจ้าหน้าที่สุดท้าย

ขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง

นางสาวอัญชลี จาตุสมบัติ

ประวัติผู้เขียน

นางสาวอัญชลี จารุสมบัติ เกิดเมื่อวันที่ ๒๔ พฤษภาคม ๒๕๐๒ สำเร็จการศึกษาปริญญาบัณฑิต เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๒๓ ได้รับปริญญาศิลปศาสตรบัณฑิต เกียรตินิยมอันดับหนึ่ง จากแผนกสื่อสารมวลชน วิทยาลัยกรุงเทพ กล้วยน้ำไท หลังจากนั้นได้เข้าศึกษาต่อระดับปริญญามหาบัณฑิตในสาขาวิชานิเทศศาสตรพัฒนาการ คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ในขณะที่ศึกษาได้รับทุนผู้ช่วยสอนจากบัณฑิตวิทยาลัยระยะเวลาประมาณ ๑ ปี

ปัจจุบันได้เข้าทำงานตำแหน่งประชาสัมพันธ์ คณะวิศวกรรมศาสตร์ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า วิทยาเขตเจ้าคุณทหาร ลาดกระบัง

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย